

Nd.

536. Frumvarp til laga

[243. mál]

um aðgerðir í sjávarútvegi.

(Lagt fyrir Alþingi á 110. löggjafarþingi 1987–1988.)

1. gr.

Fjárveitingu ársins 1987 vegna endurgreiðslu söluskatts í sjávarútvegi skal varið sem hér segir:

- a. Til fiskvinnslufyrirtækja skulu renna 455 m.kr. í hlutfalli við áætlaða uppsöfnun söluskatts í hverri vinnslugrein og í hlutfalli við fob-verðmæti útfluttra sjávarafurða hvers fyrirtækis eftir reglum sem sjávarútvegsráðherra setur.
- b. Helmingur þeirra 220 m.kr., sem skyldu renna til Fiskveiðasjóðs Íslands á árinu 1987, skal lagður inn á sérstakan bundinn reikning í vörslu sjóðsins. Ráðherra getur að fengnum tillögum sjóðsstjórnar sett reglur um ráðstöfun fjár af þessum reikningi til niðurgreiðslu vaxta vegna stofnfjárlána fiskiskipa.
- c. Til Útflutningsráðs Íslands skulu á árinu 1987 renna 25 m.kr.

2. gr.

Greiða skal sérstakt gjald af ísfiski sem fluttur er óunninn á erlendan markað eins og nánar er ákveðið í lögum þessum. Gjaldið rennur í Verðjöfnunarsjóð fiskiðnaðarins.

Flytji skip eigin afla á erlendan markað er sá afli undanþeginn gjaldi skv. 1. mgr.

Gjaldið skal ákveðið sem tiltekin fjárhæð á hvert kíló ísfisks. Sjávarútvegsráðherra skal að fenginni umsögn stjórnar Verðjöfnunarsjóðs fiskiðnaðarins ákveða með reglugerð fjárhæð gjaldsins til þriggja mánaða í senn og má gjaldið vera mishátt eftir fisktegundum. Við þessa ákvörðun skal taka mið af áætlaðri inngreiðslu til Verðjöfnunarsjóðs fiskiðnaðarins vegna útflutnings á botnfiskafurðum miðað við hvert kíló hráefnis samkvæmt mati Þjóðhagsstofnunar.

3. gr.

Tollstjórinn í Reykjavík hefur eftirlit og yfirumsjón með innheimtu gjalds skv. 2. gr. laga þessara.

Lýsi útflytjandi gjaldskylds ísfisks því skriflega yfir fyrir viðkomandi tollstjóra að fiskurinn sé ætlaður til sölu erlendis fellur gjald skv. 2. gr. í gjalddaga við skil á gjaldeyri vegna sölunnar, þó eigi síðar en þrjátíu dögum eftir brottfarardag flutningsfars. Liggi slík yfirlýsing ekki fyrir við afgreiðslu flutningsfars er gjaldið kræft þegar í stað og er viðkomandi tollstjóra þá óheimilt að afgreiða flutningsfar nema gegn greiðslu gjaldsins.

Viðskiptabanki útflytjanda skal við gjaldeyrisskil halda eftir því gjaldi sem ákveðið er í 3. mgr. 2. gr. laga þessara og skila því til Verðjöfnunarsjóðs fiskiðnaðarins.

4. gr.

Sé gjald skv. 2. gr. laga þessara ekki greitt á gjalddaga skal greiða dráttarvexti, sbr. III. kafla laga nr. 25/1987, af vangreiddri fjárhæð. Gjaldið nýtur lögtaksréttar. Útflytjandi og eigandi útflutts ísfisks bera óskipta ábyrgð á greiðslu gjalds skv. 2. gr. og getur tollstjórinn í Reykjavík gengið að hvorum þeirra um sig til greiðslu gjaldsins. Tollstjóri getur stöðvað afgreiðslu útflutningsskjala þeirra aðila sem eru í vanskilum með gjald skv. 2. gr. laga þessara.

5. gr.

Gjaldi til Verðjöfnunarsjóðs skv. 2. gr. skal skipt milli deilda sjóðsins í hlutfalli við heildarútflutningsverðmæti botnfiskafurða er undir hverja deild falla á næstliðnu ári.

6. gr.

Sjávarútvegsráðherra setur nánari reglur um framkvæmd laga þessara, þar á meðal um innheimtu gjalds til Verðjöfnunarsjóðs, eftirlit með skilum þess og upplýsingaskyldu gjaldskyldra aðila. Honum skal og heimilt að setja fyllri ákvæði um gjaldskyldu og skiptingu innheimts gjalds.

7. gr.

Brot gegn lögum þessum varða sektum nema þyngri refsing liggji við eftir öðrum lögum.

8. gr.

Lög þessi öðlast þegar gildi. Gjald skv. 2. gr. skal innheimt vegna útflutnings frá og með 15. júlí 1987.

Athugasemdir við lagafrumvarp þetta.

Frumvarp þetta er lagt fyrir Alþingi skv. 28. gr. stjórnarskrárinnar. Er frumvarpið samhljóða bráðabirgðalögum nr. 66 10. júlí 1987, ef frá eru skildir a- og b-liðir 1. gr. bráðabirgðalaganna. Er með frumvarpinu lagt til að a-lið 1. gr. verði breytt og b-liður 1. gr. felldur niður. Breytist röð síðari staflíða greinarinnar til samræmis við það.

Á fjárlögum fyrir árið 1987 var 700 milljónum króna veitt til endurgreiðslu uppsafnaðs söluskatts í sjávarútvegi. Skyldu 455 milljónir króna af þessu fé renna til fiskvinnslufyrirtækja í hlutfalli við verðmæti útflutnings hvers um sig og uppsöfnun söluskatts í hverri grein vinnslunnar. Tollstjórinn í Reykjavík innti þessar greiðslur af hendi mánaðarlega vegna útflutnings á framleiðsluvörum hvers fyrirtækis í mánuðinum á undan. Samkvæmt bráðabirgðalögum voru þessar greiðslur stöðvaðar vegna útflutnings sem átti sér stað eftir lok júlímánaðar. Síðasta greiðslan fór fram í ágúst vegna útflutnings í júlímánuði. Eftirstöðvar fjárveitingarinnar skyldu renna til Verðjöfnunarsjóðs fiskiðnaðarins og þeim skipt milli einstakra deilda sjóðsins í hlutfalli við verðmæti útfluttra sjávarafurða er undir hverja deild falla á síðari hluta ársins og áætlaða uppsöfnun söluskatts í hverri grein vinnslunnar. Skyldi fé þetta bundið til ársloka 1988.

Rekstrarskilyrði fiskvinnslunnar hafa gjörbreytst til hins verra frá því er bráðabirgðalögin voru sett í júlí síðastliðnum. Vegur þar þyngst þróun gengismála og innlendar kostnaðarhækkanir. Er nú svo komið að fiskvinnslan er rekin með nokkru tapi að mati Þjóðhagsstofnunar. Við þær aðstæður er ekki skynsamlegt að fresta endurgreiðslu uppsafnaðs söluskatts til greinarinnar. Er því lagt til að söluskattur verði endurgreiddur til fiskvinnslu vegna útflutnings á öllu árinu eins og upphaflega var ráðgert í fjárlögum fyrir árið 1987.

Sá hluti uppsafnaðs söluskatts, sem rann til Verðjöfnunarsjóðs í samræmi við ákvæði bráðabirgðalaganna, nemur 136 500 þús. kr. Er sú fjárhæð varðveitt í sjóðnum á sérstökum biðreikningi. Samkvæmt 1. gr. frumvarpsins yrði þessi fjárhæð endurgreidd í hlutfalli við uppsöfnun skatts í hverri grein fiskvinnslunnar og útflutningsverðmætis hvers framleiðanda fyrir mánuðina ágúst til nóvember 1987. Hvað útflutning í desember 1987 varðar kemur endurgreiðsla á uppsöfnuðum söluskatti af útflutningi í þeim mánuði til greiðslu samkvæmt

fjárlögum ársins 1988. Endurgreiðsluhlutfallið verður það sama og vegna fyrri hluta ársins 1987. Sem hlutfall af fob-verðmæti útflutnings verður það sem hér segir:

Frysting	1,4%
Rækjuvinnsla	1,4%
Hörpudiskvinnsla	1,4%
Síldarvinnsla	1,4%
Söltun	1,1%
Hersla	1,1%
Mjöl- og lýsisvinnsla	2,8%
Porskalýsi	2,8%

Um frumvarp þetta vísast að öðru leyti til meðfylgjandi fylgiskjals.

Fylgiskjal.

BRÁÐABIRGÐALÖG

um aðgerðir í sjávarútvegi.

FORSETI ÍSLANDS

gjörir kunnugt: Sjávarútvegsráðherra hefur tjáð mér að brýna nauðsyn beri til að grípa nú þegar til efnahagsráðstafana til þess að hemja verðbólgu og treysta jafnvægi í þjóðar- búskapnum, þar á meðal séu ráðstafanir í sjávarútvegi til að draga úr þenslu og jafna aðstöðu milli greina innan sjávarútvegsins. Hafa þeir flokkar, sem að ríkisstjórninni standa, tekið inn í stjórnarsáttmála sinn ákvæði þar að lútandi.

Fyrir því eru hér með sett bráðabirgðalög skv. 28. gr. stjórnarskrárinnar á þessa leið:

1. gr.

Fjárveitingu vegna endurgreiðslu söluskatts í sjávarútvegi skal á árinu 1987 varið sem hér segir:

- Til fiskvinnslufyrirtækja í hlutfalli við áætlaða uppsöfnun söluskatts í hverri vinnslugrein og í hlutfalli við fob-verðmæti útfluttra sjávarafurða hvers fyrirtækis til loka júlímánaðar 1987 eftir sömu reglum og gilt hafa.
- Það sem eftir kann að standa af þeim 455 m.kr., sem skyldu renna til fiskvinnslunnar á árinu 1987 þegar greiðslur skv. a-lið hafa verið inntar af hendi, skal renna til Verðjöfnunarsjóðs fiskiðnaðarins. Þessu fé skal skipt milli deilda sjóðsins í hlutfalli við fob-verðmæti útfluttra sjávarafurða á síðari hluta ársins og áætlaða uppsöfnun söluskatts að mati Þjóðhagsstofnunar. Fé þetta skal bundið til ársloka 1988 en eftir þann tíma getur sjóðsstjórn að fengnu samþykki ráðherra ákveðið að því megi ráðstafa eftir almennum reglum sjóðsins.
- Helsingur þeirra 220 m.kr., sem skyldu renna til Fiskveiðasjóðs Íslands á árinu 1987, skal lagður inn á sérstakan bundinn reikning í vörslu sjóðsins. Ráðherra getur að fengnum tillögum sjóðsstjórnar sett reglur um ráðstöfun fjár af þessum reikningi til niðurgreiðslu vaxta vegna stofnfjárlána fiskiskipa.
- Til Útflutningsráðs Íslands skulu á árinu 1987 renna 25 m.kr.

2. gr.

Greiða skal sérstakt gjald af ísfiski sem fluttur er óunninn á erlendan markað eins og nánar er ákveðið í lögum þessum. Gjaldið rennur í Verðjöfnunarsjóð fiskiðnaðarins.

Flytji skip eigin afla á erlendan markað er sá afli undanþeginn gjaldi skv. 1. mgr.

Gjaldið skal ákveðið sem tiltekin fjárhæð á hvert kíló ísfisks. Sjávarútvegsráðherra skal að fenginni umsögn stjórnar Verðjöfnunarsjóðs fiskiðnaðarins ákveða með reglugerð fjárhæð gjaldsins til þriggja mánaða í senn og má gjaldið vera mishátt eftir fisktegundum. Við þessa ákvörðun skal taka mið af áætlaðri inngreiðslu til Verðjöfnunarsjóðs fiskiðnaðarins vegna útflutnings á botnfiskafurðum miðað við hvert kíló hráefnis samkvæmt mati Þjóðhagsstofnunar.

3. gr.

Tollstjórinn í Reykjavík hefur eftirlit og yfirumsjón með innheimtu gjalds skv. 2. gr. laga þessara.

Lýsi útflytjandi gjaldskylds ísfisks því skriflega yfir fyrir viðkomandi tollstjóra að fiskurinn sé ætlaður til sölu erlendis fellur gjald skv. 2. gr. í gjalddaga við skil á gjaldeyri vegna sölunnar, þó eigi síðar en þrjátíu dögum eftir brottfarardag flutningsfars. Liggi slík yfirlýsing ekki fyrir við afgreiðslu flutningsfars er gjaldið kræft þegar í stað og er viðkomandi tollstjóra þá óheimilt að afgreiða flutningsfar nema gegn greiðslu gjaldsins.

Viðskiptabanki útflytjanda skal við gjaldeyrisstilhalda eftir því gjaldi sem ákveðið er í 3. mgr. 2. gr. laga þessara og skila því til Verðjöfnunarsjóðs fiskiðnaðarins.

4. gr.

Sé gjald skv. 2. gr. laga þessara ekki greitt á gjalddaga skal greiða dráttarvexti, sbr. III. kafla laga nr. 25/1987, af vangreiddri fjárhæð. Gjaldið nýtur lögtaksréttar. Útflytjandi og eigandi útflutts ísfisks bera óskipta ábyrgð á greiðslu gjalds skv. 2. gr. og getur tollstjórinn í Reykjavík gengið að hvorum þeirra um sig til greiðslu gjaldsins. Tollstjóri getur stöðvað afgreiðslu útflutningsskjala þeirra aðila sem eru í vanskilum með gjald skv. 2. gr. laga þessara.

5. gr.

Gjaldi til Verðjöfnunarsjóðs skv. 2. gr. skal skipt milli deilda sjóðsins í hlutfalli við heildarútflutningsverðmæti botnfiskafurða er undir hverja deild falla á næstliðnu ári.

6. gr.

Sjávarútvegsráðherra setur nánari reglur um framkvæmd laga þessara, þar á meðal um innheimtu gjalds til Verðjöfnunarsjóðs, eftirlit með skilum þess og upplýsingaskyldu gjaldskyldra aðila. Honum skal og heimilt að setja fyllri ákvæði um gjaldskyldu og skiptingu innheimts gjalds.

7. gr.

Brot gegn lögum þessum varða sektum nema þyngrri refsing liggi við eftir öðrum lögum.

8. gr.

Lög þessi öðlast þegar gildi. Gjald skv. 2. gr. skal innheimt vegna útflutnings frá og með 15. júlí 1987.

Gjört í Reykjavík, 10. júlí 1987.

Vigdís Finnbogadóttir.
(L.S.)

Halldór Ásgrímsson.